

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/271

KARAR NO :1984/300

ÖZET: Sıkıyönetim ilân edilen yerlerde sıkıyönetim ilânından sonra işlenen ve sıkıyönetim ilanına ve faaliyetlerine ilişkin olan ve sıkıyönetim Kanununun 15. maddesinde yer alan suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Kemal Kaya ve Yusuf Zeyrek

O I A Y : Gökçeada Atatürk Öğretmen Lisesinde sosyal bilgiler dersi

öğretmeni olan sanık Kemal Kaya'nın 12 Eylül 1980 den sonra okuldaki derslerde öğrenciler arasında ayırım yaptığı, bazı öğrencileri notla tehdit ettiği, dayağa varan hareketlerde bulunduğu ve öğrenciler üzerinde baskı kurduğu ; diğersanık Yusuf Zeyrek'in aynı okulda Edebiyat Öğretmeni olup aynı tarihlerde okuldaki derslerde kendi siyasi görüşünü benimsemeyen öğrenciler üzerinde baskı yaptığı, notla öğrencileri tehdit ettiği ve öğrenciler arasında ayırım yaptığı iddia olunarak Gökçeada İlçe İdare Kurulunun 3.2.1982 günlü, 1/1 sayılı kararı ile TCK.nun 142/2. maddesine göre cezalandırılması istemiyle lüzumu mahkeme kararı verildiği. Bu karara sanık Yusuf Zeyrek'in itirazı üzerine Çanakkale İl İdare Kurulu 4.5.1982 günlü ve 53 sayılı ile; (sanık Kemal Kaya'nın süresinde itiraz etmediğinden itirazının reddine ilçe idare kurulunca verilen lüzumu mahkeme kararı kesinleştiğinden dosyanın yetkili mahkemelere gönderilmesine sanık Yusuf Zeyrek hakkında İlçe İdare Kurulunca verilen lüzumu mahkeme kararının onanmasına ve atılı suçtan dolayı TCK.nun 228. maddesine göre yargılanmasının yapılmasına) karar verilerek her iki sanık hakkında Ramu davası açılmıştır.

Gökçeada Asliye Ceza Mahkemesi; 7.10.1982 gününde, 1982/12-22 sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilanı ve faaliyetlerine ilişkin olduğundan davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerektiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi; 26.9.1983 gününde, 1983/37-411 sayı ile; atılı suçun, öğrencilere keyfi muamelede bulunma suçla eylemi niteliğinde dup, TCK.nun 228. ve 240. maddelerinin uygulanabileceği ve buna göre suçların sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmadığı ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görülmekte olan davalarla bağlantılı olmadığı görüşü ile görevsizlik kararına vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olmak-

la dava dosyası İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının 14.12.1983 günlü, 1983/600 sayılı Yazısı ile Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığında, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 21.5.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar, Gökçeada ilçesini de kapsamına alan Çanakkale ilinde 12.9.1980 de ilân olunun sıkıyönetimden sonra 1980-1981 tarihlerinde işlenmiştir.

Dosya kapsamına göre öğretmen olan sanıkların eylemlerinden dolayı ilçe İdare Kurulunca verilen lüzumu muhakeme kararında TCK.nun 142/2. maddesinin uygulanması istenilmiş, sanıklardan Yunus Zeyrek'in itirazı üzerine Çanakkale İl İdare Kurulu uygulanması istenilen kanun maddesinin TCK.nun 228. maddesi olarak değiştirmiş ve diğer sanık Kemal Kaya itiraz süresini geçirmiş olduğundan İlçe İdare Kurulu Kararı kesinleşmesi nedeniyle dosyanın yetkili mahkemeye gönderilmesine şekilde karar verilmiş olmakla, Kemal Kaya hakkında TCK.nun 142/2. maddesine ve Yunus Zeyrek'in hakkında TCK.nun 228. maddesine göre cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmıştır.

Mahkemeler uygulanması istenilen yasa maddeleri ile değil eylemlerle bağlıdır. Tetkik konusu olay öğretmen olan sanıkların kendi siyasi görüşünü benimsemeyen öğrenciler üzerinde baskı yapmalarından ibaret olup; atılı eylemlerin sübutu halinde TCK.nun 228. maddesinde yazılı suç oluşturacağı kabulü gerekir.

Atılı suçların ideolojik amaçla işlendiği ileri sürülmesine göre sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkinliği açıktır.

Sıkıyönetim ilânından sonra işlenen ve sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunan/suçlara ait davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği cihetle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

.../....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin 26.9.1983 günlü, 1983/37-411 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 21.5.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

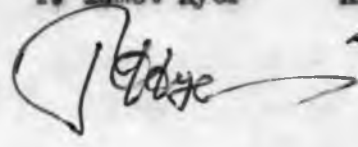
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoc

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Muammer Akşit

